

Samfunnsfag

[Se studieprogram](#)

Høst 2024 (1. semester)

Samfunnsfag i dagens skole	SAM1015 15 sp
Identitet, fellesskap og deltagelse	SAM1016 15 sp

Vår 2025 (2. semester)

Menneske, natur og samfunn	SAM1018 15 sp
Norsk og internasjonal historie	SAM1017 15 sp

Beskrivelse av studiet

Samfunnsfag årsstudium sikter først og fremst mot å gi et godt grunnlag for å undervise i samfunnsfag i grunnskolen. Studiet vil også være relevant for undervisning i fag som samfunnskunnskap, historie og geografi i den videregående skolen. Metodiske og fagdidaktiske problemstillinger knyttet til de tre fagområdene geografi, historie og samfunnskunnskap vil stå sentralt.

Studiet består av fire emner, hver på 15 studiepoeng.

Høstsemester: *Samfunnsfag i dagens skole* (15 stp) og *Identitet, fellesskap og deltagelse* (15 stp)

Vårsemester: *Norsk og internasjonal historie* (15 stp) og *Menneske, natur og samfunn* (15 stp)

Hele studiet er nettbasert, men det kan i tillegg bli gitt tilbud om ekskursjoner, institusjonsbesøk og praktisk arbeid for de som har anledning til å møte i Levanger.

Årsenhet samfunnsfag er et fulltidsstudium, og forutsetter aktiv digital deltagelse gjennom studieåret. Det er ingen obligatorikk knyttet til oppmøte, men hvert av emnene har arbeidskrav som må være godkjent for å kunne få karakter i emnet.

Studiestart er normalt i siste halvdel av august.

Læringsutbytte

KUNNSKAPER

Kandidaten

Har kunnskap om samfunnsfag som skolefag
Har kunnskap om sentrale samfunnsfaglige og samfunnsfagdidaktiske begreper, perspektiver og metoder
Har kunnskap om oppvekst i Norge i dag, i et sosialt, økonomisk og teknologisk perspektiv
Har kunnskap om historiske hovedtrekk ved samfunnsutviklingen i Norge, Sápmi og verden
Har kunnskap om samspill og konflikt mellom klima, naturgrunnlag, arealbruk, matproduksjon og levekår nasjonalt og internasjonalt
Har kunnskap om det norske politiske systemet og velferdsstaten
Har kjennskap til sentrale kriger og internasjonale konflikter, og hvordan krig, konflikt og folkemord har utfordret demokrati og menneskerettigheter
Har kunnskap om sentrale trekk ved demokratiet som styreform, utfordringer for demokratiet, og samfunnsfagdidaktiske perspektiv på demokrati og medborgerskap i skolesammenheng
Har kjennskap til samfunnsvitenskapelige teorier om flerkulturelle samfunn og rasisme
Har kunnskap om medias samfunnsrolle, den nyere medieutviklingen inkludert falsk og ekte informasjon, samt konsekvenser for demokratiet

FERDIGHETER

Kandidaten

Kan bruke samfunnsfaglige og samfunnsfagdidaktiske kunnskaper til å reflektere over egen undervisning og rolle som samfunnsfaglærer
Kan reflektere kritisk rundt ulike aspekter ved demokrati og demokratiundervisning
Kan drøfte og legge til rette for opplæring om sentrale samfunnsutfordringer
Kan arbeide med ulike kilder, på ulike arenaer og med ulike metoder for å gjøre samfunnsfagundervisningen utforskende
Kan drøfte konsekvensene av ny teknologi som kunstig intelligens i samfunnet og skolen
Kan arbeide med verdier og holdninger i skolens samfunnsfag for å fremme kritisk refleksjon og handlingskompetanse hos elevene

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

Kan reflektere kritisk og selvstendig over sentrale samfunnsfaglige og didaktiske spørsmål og stimulere til kritisk tenkning
Kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å tilrettelegge for elevers læring og utvikling i samfunnsfaget
Kan anvende forskningsbasert kunnskap og teoretiske begreper

Opptakskrav

Opptak til studieprogrammet krever generell studiekompetanse. Du kan lese om generell studiekompetanse på nettsidene til Samordna opptak: <https://www.samordnaopptak.no/info/opptak/opptak-uhg/index.html>

Realkompetanse

Søkere som ikke har generell studiekompetanse og er 25 år eller eldre, kan søke om opptak på grunnlag av realkompetanse. Du kan lese om kravene til realkompetanse på siden vår om realkompetanse: [Realkompetanse \(nord.no\)](https://www.samordnaopptak.no/info/opptak/opptak-uhg/index.html)

I tillegg til de generelle kravene for realkompetanse gjelder følgende krav for dette studieprogrammet:

Søkeren må dokumentere kunnskaper i samfunnsfag og historie tilsvarende kravet som inngår i generell studiekompetanse. Det kan være flere måter å dekke spesielle opptakskrav på. Vi anbefaler derfor at du leser informasjonen om spesielle opptakskrav på [Samordna opptak sine nettsider](https://www.samordnaopptak.no/info/opptak/opptak-uhg/index.html).

Følgende regnes som relevant yrkeserfaring: Arbeid innen undervisning, organisasjonsarbeid, politisk arbeid.

Yrkesmuligheter

Årsstudiet i samfunnsfag gir undervisningskompetanse i grunnskolen og i andre skoleslag, forutsatt at man har en fullført lærerutdanning etter gjeldende forskrift.

Videre utdanning

Årsstudiet i samfunnsfag kan være del av en selvvalgt bachelor- eller mastergrad.

Kostnader

Semesteravgift og pensumlitteratur.

Det forutsettes at studentene disponerer egen bærbar PC. For digital kommunikasjon i studiet, inngår webkamera og hodetelefoner som del av standard tilbehør. Studentene må selv dekke kostnader til dette.

Avsluttende eksamen

Det er egne vurderings- og eksamensformer for hvert av emnene i årsheten. Eksamen reguleres av studieforskriften.

Programevaluering

Studiet evalueres i tråd med retningslinjer, med en forventningsavklaring ved studiestart, en midtveisevaluering og en sluttevaluering.

Emnebeskrivelse for 2024/25

Samfunnsfag i dagens skole

SAM1015

Beskrivelse av emnet

Dette emnet gir en innføring i noen sentrale tema og problemstillinger som er særlig aktuelle for samfunnsfaglærere i dagens skole. Du vil få kjennskap til samfunnsfagets rolle og plass i skolen, og se nærmere på læreplanen i samfunnsfag. Emnet tar også spesielt opp to sentrale tema som er relevante for alle klassetrinn, og som viser bredden av hva en samfunnsfaglærer driver med: Urfolksperspektiv og digital kompetanse.

Adgangsregulering

Emnet er åpent for alle som har generell studiekompetanse og tilbys også som enkeltemne.

Les mer om opptak til enkeltemner her: [Opptak til enkeltemner \(nord.no\)](https://nord.no/opptak-til-enkeltemner)

Læringsutbytte

KUNNSKAP

Studenten

Har kunnskap om samfunnsfagets innhold, arbeidsformer og mandat i skolen.

Har kjennskap til læreplanen i samfunnsfag for grunnskolen, og dens funksjon og utvikling

Har kunnskap om fornorskingspolitikken og sentrale teoretiske begrep knyttet til minoritet og urfolk.
Har kjennskap til hvordan man kan tilrettelegge for estetiske læringsprosesser i samfunnsfag.
Har kunnskap om medias samfunnsrolle, den nyere medieutviklingen inkludert falsk og ekte informasjon, samt konsekvenser for demokratiet.

FERDIGHETER

Studenten

Kan drøfte konsekvensene av ny teknologi som kunstig intelligens i samfunnet og skolen.
Kan innhente god kunnskap og ressurser for undervisning om samisk og urfolk tilpasset eget lokalsamfunn.
Kan reflektere over egen yrkesutøvelse i et urfolksperspektiv.

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

Kan anvende forskningsbasert kunnskap og teoretiske begreper tatt opp på emnet i en reflekterende framstilling.
Kan utveksle synspunkter og erfaringer med andre, og gjennom dette bidra til utvikling av egen og andres praksis.
Kan finne og kritisk vurdere ulike læremidler og læringsressurser om samfunnsfaglige tema.

Kostnader

Utover semesteravgift, pensumlitteratur og feltarbeid/ekskursjoner forutsettes det at studenten disponerer en bærbar datamaskin.

Type emne

Valgfritt

Læringsaktiviteter og undervisningsmetoder

Studiet er nettbasert, og forutsetter aktiv digital deltagelse gjennom studieåret. Aktiv deltagelse og dialog er nødvendig for å kunne oppnå emnets læringsutbytter. Dette gjelder også gjennomføring av arbeidskrav. (AK)

I tillegg til nettaktivitet vil det gis tilbud (frivillig) om ekskursjoner, institusjonsbesøk og praktiske arbeid.

Det vil bli gitt tre arbeidskrav i løpet av semesteret.

Emneevaluering

Studieprogrammet evalueres årlig av studentene gjennom emneundersøkelser (midtveisevaluering og sluttevaluering). Evaluering inngår som en del av universitetets kvalitetssikringssystem.

Praksis

Det er ingen praksis knyttet til studiet.

Eksamensbeskrivelse

Sammensatt vurdering (SV)

Den endelige karakteren i emnet er satt sammen av to eksamenskomponenter:

Arbeidskrav (AK): Tre arbeidskrav, som vil kunne være både individuelle oppgaver og gruppeoppgaver. Vurderingsuttrykk: Godkjent/Ikke godkjent. Teller 0/100 av karakteren
Hjemmeeksamen (HJ): Skriftlig individuell eksamen, Varighet: 3 dager. Teller 100/100 av karakteren, karakterregel A-E, Beste A, Ikke bestått F.

Alle arbeidskrav må være godkjent for å få endelig karakter i emnet.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt.

Unntak:

Å generere besvarelse ved hjelp av ChatGPT eller lignende kunstig intelligens og levere den helt eller delvis som egen besvarelse er å regne som fusk.

Emnebeskrivelse for 2024/25

Identitet, fellesskap og deltagelse

SAM1016

Beskrivelse av emnet

Dette emnet gir en innføring i ulike samfunnsvitenskapelige perspektiv på forholdet mellom individ og samfunn, det politiske systemet i Norge, velferdsstaten, medier og demokrati. Du vil tilegne deg forskningsbasert kunnskap og møte nye perspektiver gjennom å utforske betydningen av makt, sosial bakgrunn og klasse, og mekanismer for inkludering og ekskludering. Gjennom kurset vil du også lære ulike didaktiske tilnærminger, og du får øvd opp evnen til kritisk tenking, debatt og dialog.

Adgangsregulering

Emnet er åpent for alle med generell studiekompetanse og tilbys også som enkeltemne.

Les mer om opptak til enkeltemner her: [Opptak til enkeltemner \(nord.no\)](https://nord.no/opptak-til-enkeltemner)

Læringsutbytte

KUNNSKAP

Studenten

har kunnskap om hvordan mennesker skaper ulike former for samhandling og fellesskap, med særlig vekt på barndom og ungdomsår.

har innsikt i hva sosial bakgrunn og fordeling av ressurser og makt har å si for spørsmål som inkludering og ekskludering, deltagelse og konflikt.

har kjennskap til samfunnsvitenskapelige teorier om flerkulturelle samfunn og rasisme.

har kunnskap om det norske politiske systemet og velferdsstaten.

har kunnskap om ulike perspektiver på demokrati og medborgerskap i skolesammenheng.

FERDIGHETER

Studenten

kan presentere og sammenfatte samfunnsvitenskapelig forskning om det moderne Norge
kan anvende faglige begreper til å diskutere sentrale samfunnsutfordringer
kan identifisere og drøfte spørsmål om flerkulturalitet, rasisme og diskriminering i skolesammenheng, ved hjelp av teoretiske perspektiver og begreper
kan drøfte politiske utfordringer, inkludert spørsmål om etikk, verdier og holdninger
kan reflektere kritisk rundt ulike aspekter ved demokrati og demokratiundervisning

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

kan identifisere og analysere sentrale samfunnsfaglige spørsmål i emnet.
kan gi og få tilbakemeldinger på faglige arbeider.
kan reflektere kritisk og selvstendig over informasjon, forståelsesmåter og argumentasjon i offentligheten.
kan reflektere kritisk og selvstendig over sentrale didaktiske spørsmål innenfor emnet.
kan delta i debatter og faglig dialog om sentrale spørsmål på emnet.

Kostnader

Utover semesteravgift, pensumlitteratur og feltarbeid/ekskursjoner forutsettes det at studenten disponerer en bærbar datamaskin.

Type emne

Valgfritt

Læringsaktiviteter og undervisningsmetoder

Studiet er nettbasert, og forutsetter aktiv digital deltagelse gjennom studieåret. Aktiv deltagelse og dialog er nødvendig for å kunne oppnå emnets læringsutbytter. Dette gjelder også gjennomføring og presentasjon av arbeidskrav. (AK)

I tillegg til nettaktivitet vil det gis tilbud (frivillig) om ekskursjoner, institusjonsbesøk og praktiske arbeid.

Det vil bli gitt tre arbeidskrav i løpet av semesteret.

Emneevaluering

Studieprogrammet evalueres årlig av studentene gjennom emneundersøkelser (midtveisevaluering og sluttevaluering). Evaluering inngår som en del av universitetets kvalitetssikringssystem.

Praksis

Det er ingen praksis knyttet til studiet.

Eksamensbeskrivelse

Sammensatt vurdering (SV)

Den endelige karakteren i emnet er satt sammen av to eksamens-komponenter:

Arbeidskrav (AK): Tre arbeidskrav, som vil kunne være både individuelle oppgaver og gruppeoppgaver. Vurderingsuttrykk: Godkjent/Ikke godkjent. Teller 0/100 av karakteren

Muntlig individuell eksamen: Varighet på muntlig eksamen er ca. 30 minutter. Karakter A-F, der A er beste karakter og F er ikke bestått. Teller 100/100 av karakteren.

Alle arbeidskrav må være godkjent for å få endelig karakter i emnet.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt.

Unntak:

Å generere besvarelse ved hjelp av ChatGPT eller lignende kunstig intelligens og levere den helt eller delvis som egen besvarelse er å regne som fusk.

Emnebeskrivelse for 2024/25

Menneske, natur og samfunn

SAM1018

Beskrivelse av emnet

Emnet inngår i årsstudium i samfunnsfag som gir undervisningskompetanse i grunnskolen og i andre skoleslag, forutsatt at man har en fullført lærerutdanning etter gjeldende forskrift.

Adgangsregulering

Emnet er åpent for for alle som har generell studiekompetanse og tilbys også som enkeltemne.

Les mer om opptak til enkeltemner her: [Opptak til enkeltemner \(nord.no\)](https://nord.no/opptak-til-enkeltemner)

Læringsutbytte

KUNNSKAP

Studenten

har kunnskap om geografiske grunnbegreper som sted, rom og skala og geografididaktikk

har kunnskap om samspill og konflikt mellom klima, naturgrunnlag, arealbruk, matproduksjon og levekår nasjonalt og internasjonalt

har kunnskap om tema som fordeling, migrasjon, demografi, globalisering og bærekraftig utvikling, og hvordan globale, nasjonale og lokale prosesser virker sammen

har kunnskap om bærekraftdidaktikk og utfordringer for å oppnå bærekraftige samfunn

FERDIGHETER

Studenten

kan planlegge og reflektere over undervisning og integrere grunnleggende ferdigheter i undervisningen
kan anvende ulike arenaer og ulike metoder for å gjøre samfunnsfagundervisningen utforskende
kan kritisk vurdere ulike kilder og finne og sammenfatte faglitteratur
kan drøfte årsaker, konsekvenser og løsninger på klima- og miljøutfordringer

Generell kompetanse

Studenten

har evne til å se viktige sammenhenger mellom menneske, samfunn og natur
kan legge til rette for opplæring som bevisstgjør viktige sammenhenger mellom menneske, samfunn og natur
kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å tilrettelegge for elevers læring og utvikling i samfunnsfaget

Kostnader

Semesteravgift og pensumlitteratur. Det forutsettes at studenten disponerer egen PC og utstyr for nettstudier.

Type emne

Valgbart.

Læringsaktiviteter og undervisningsmetoder

Emnet er nettbasert med asynkrone og synkrone undervisningsøkter, og forutsetter aktiv digital deltagelse gjennom semesteret. Aktiv deltagelse og dialog er nødvendig for å kunne oppnå emnets læringsutbytter. Dette gjelder også gjennomføring og presentasjon av arbeidskrav (AK).

Det vil bli gitt tre arbeidskrav (AK) i løpet av semesteret.

Emneevaluering

Studieprogrammet evalueres årlig av studentene gjennom emneundersøkelser (midtveisevaluering og sluttevaluering). Evaluering inngår som en del av universitetets kvalitetssikringssystem.

Praksis

Det er ingen praksis knyttet til studiet.

Eksamensbeskrivelse

Sammensatt vurdering (SV)

Den endelige karakteren i emnet er satt sammen av to eksamenskomponenter:

Arbeidskrav (AK)

Tre arbeidskrav, som vil kunne være både individuelle oppgaver og gruppeoppgaver. Vurderingsuttrykk: Godkjent/ Ikke godkjent. Teller 0/100 av karakteren.

Oppgave (OP/O).

Individuell semesteroppgave. Teller 100/100 av karakteren. Karakterregel A-E, Beste A, Ikke bestått F.

Alle arbeidskrav må være godkjent for å få endelig karakter i emnet.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt.

Unntak: Å generere besvarelse ved hjelp av ChatGPT eller lignende kunstig intelligens og levere den helt eller delvis som egen besvarelse er å regne som fusk.

Anbefalte forkunnskaper

Det kreves ingen forkunnskaper utover opptakskravet, men det vil være en fordel å ha gjennomført første semester av årsstudiet i Samfunnsfag eller tilsvarende.

Emnebeskrivelse for 2024/25

Norsk og internasjonal historie

SAM1017

Beskrivelse av emnet

Emnet inngår i årsstudium i samfunnsfag som gir undervisningskompetanse i grunnskolen og i andre skoleslag, forutsatt at man har en fullført lærerutdanning etter gjeldende forskrift.

Adgangsregulering

Emnet er åpent for alle som har generell studiekompetanse og tilbys også som enkeltemne.

Les mer om opptak til enkeltemner her: [Opptak til enkeltemner \(nord.no\)](https://nord.no/opptak-til-enkeltemner)

Læringsutbytte

KUNNSKAP

Studenten

har kunnskap om framveksten av det moderne Norge fra 1800-tallet både nasjonalt og lokalt, med særlig kunnskap om den demokratiske utviklingen i denne perioden

har kunnskap om sentrale kriger og internasjonale konflikter på 1900-tallet og frem til i dag

har kunnskap om hvordan krig, konflikt og folkemord har utfordret demokrati og menneskerettigheter.

har kunnskap om hvordan sentrale internasjonale utviklingstrekk og aktører har påvirket Norge.

har kunnskap om historiedidaktikk og historiefaglige begreper, teori og metoder og sentrale didaktiske utfordringer knyttet til undervisning om denne tematikken.

FERDIGHETER

Studenten

kan anvende kunnskap om emnets tematikk i selvstendig analyse
kan koble emnets tematikk opp mot skolens demokratiopplæring
kan bruke og kritisk vurdere ulike typer kilder, læringsressurser og didaktiske metoder for å stimulere elevenes historiebevissthet og forståelse av historisk endring knyttet til emnets tematikk
kan reflektere over sentrale didaktiske utfordringer og muligheter knyttet til undervisning om emnets tematikk
kan arbeide med verdier og holdninger i skolens samfunnsfag for å fremme kritisk refleksjon og handlingskompetanse hos elevene

Generell kompetanse

Studenten

kan lese og analysere faglitteratur
kan bruke kilder på vitenskapelig måte
kan reflektere kritisk og selvstendig over sentrale samfunnsfaglige og didaktiske spørsmål innenfor emnet

Kostnader

Semesteravgift og pensumlitteratur. Det forutsettes at studenten disponerer egen PC og utstyr for nettstudier.

Type emne

Valgbart.

Læringsaktiviteter og undervisningsmetoder

Emnet er nettbasert med asynkrone og synkrone undervisningsøkter, og forutsetter aktiv digital deltagelse gjennom semesteret. Aktiv deltagelse og dialog er nødvendig for å kunne oppnå emnets læringsutbytter. Dette gjelder også gjennomføring og presentasjon av arbeidskrav (AK).

Det vil bli gitt tre arbeidskrav (AK) i løpet av semesteret.

Emneevaluering

Studieprogrammet evalueres årlig av studentene gjennom emneundersøkelser (midtveisevaluering og sluttevaluering). Evaluering inngår som en del av universitetets kvalitetssikringssystem.

Praksis

Det er ingen praksis knyttet til studiet.

Eksamensbeskrivelse

Sammensatt vurdering (SV)

Den endelige karakteren i emnet er satt sammen av to eksamens-komponenter:

Arbeidskrav (AK)

Tre arbeidskrav, som vil kunne være både individuelle oppgaver og gruppeoppgaver. Vurderingsuttrykk: Godkjent/ Ikke

godkjent. Teller 0/100 av karakteren.

Muntlig (MU).

Individuell muntlig eksamen. Teller 100/100 av karakteren. Karakterregel A-E, Beste A, Ikke bestått F.

Alle arbeidskrav må være godkjent for å få endelig karakter i emnet.

Anbefalte forkunnskaper

Det kreves ingen forkunnskaper utover opptakskravet, men det vil være en fordel å ha gjennomført første semester av årsstudiet i Samfunnsfag eller tilsvarende.
